

Bilag 1: Uddybende beskrivelse af kapacitetsudfordringer og mulige løsninger på herbergs- og kvindekriseområdet

24-11-2011

Sagsnr.
2011-166083

Dokumentnr.
2011-851458

Sagsbehandler
Kim Roat Pedersen

Problemstillinger

Socialforvaltningen oplever pt. en række akutte udfordringer på hjemløse- og kvindekriseområdet. Problemstillingerne kan inddeles i fire overordnede tematikker:

1) *Fuld belægning/mangel på flow på kommunens tilbud*

- Der meldes pt. om fuld belægning på såvel kvindekrisetilbud, på hjemløsetilbud og på nødboliger til husvilde.
- Samtidig er antallet af fogedudsættelser steget markant.
- Situationen medfører et øget pres på den sociale boliganvisning i forhold til at tilvejebringe tilstrækkeligt med boliger til Socialforvaltningens målgrupper, hvilket medfører øget ventetid på boliger.
- Den øgede ventetid på bolig fører til flaskehalse og mangel på flow på forvaltningens midlertidige botilbud på hjemløse- og kvindekriseområdet.
- Den fulde belægning og manglende flow betyder, at københavnske borgere på udenbys tilbud ikke kan hjemtages, og at kommunen køber flere og flere pladser på udenbys tilbud.
- Samtidig er der flere og flere udenbys borgere på forvaltningens tilbud (der sker en tilstrømning til København).
- De udenbys tilbud er i gennemsnit dyrere end Socialforvaltningens egne tilbud, hvorfor udviklingen bidrager til ubalance på forvaltningens køb/salg budget.
- Presset på krisecentre og herberg fører til, at en del af dem, der visiteres til nødboliger, egentlig er i målgruppen for herberg og krisecentre.
- Presset på nødboliger fører til køb af hotelophold til husvilde.

2) *Stigning i unge hjemløse*

- SFI's nyeste hjemløsetælling fra 2011 melder om en stigning i antallet af unge hjemløse i København på 52 pct. i forhold til tællingen i 2009¹.
- Unge på nedsat kontanthjælp er endnu sværere at hjælpe videre, da de sjældent kan betale huslejen i almene boliger og ofte heller ikke kan betale opholdsbetalingen på herberg og krisecentre på 2.800 kr./md.

3) *Vinteren står for døren*

- Der er traditionelt ekstra pres på kommunens midlertidige botilbud og natcaféer i vinterhalvåret, og med den pt. fulde

¹ SFI-tællingen offentliggøres først d. 1. december, og opgørelsen skal indtil da derfor behandles med den nødvendige fortrolighed.

belægning og mangel på flow, forventes situationen ikke at blive bedre i år.

- Det er en tilbagevendende udfordring at huse udenlandske hjemløse uden lovligt ophold – særligt i vintermånederne. Kommunen kan ikke tilbyde ophold i egne tilbud efter serviceloven og er derfor afhængige af, at frivillige og private samarbejdspartnere og/eller staten løser opgaven.

4) Mangelfuld dokumentation og opfølgning på målgrupper

- Revisionen har givet anmærkninger til forvaltningen i forhold til, at der ikke forelægger tilstrækkelig dokumentation for, at alle indskrevne borgere på kvindekrise- og hjemløseområdet er i målgruppen for tilbuddene.
- Den manglende dokumentation kan give udfordringer i forhold til at hjemtage statsrefusion på driften af tilbuddene, og kan derfor medføre en økonomisk udfordring.
- En stikprøve foretaget i forbindelse med Hjemløsestrategien viser, at der over hele landet er problemer med at få udarbejdet sociale handleplaner for borgere på herberger. På landsplan er der i gennemsnit 61 % af borgere fra herberger, der ved udskrivning ikke har en social handleplan. I København drejer det sig om 43 %, der ikke har en handleplan ved udskrivning, så der er plads til forbedringer.

Løsningsmuligheder

Forvaltningen har analyseret mulighederne for at håndtere ovenstående udfordringer.

I analysen er der lagt vægt på at skitsere mulige løsninger på kort sigt – dvs. hvad der kan iværksættes nu og her med henblik på at løse udfordringerne.

Kapacitetsproblemerne kan imidlertid også vise sig at kræve mere langsigtede løsninger. På baggrund af en nærmere analyse af kapacitetsbehovet, vil forvaltningen derfor i begyndelsen af 2012 præsentere Socialudvalget for forslag til langsigtede løsninger på kapacitetsudfordringerne.

I tabel 1 nedenfor er oplistet, hvilke løsningsmuligheder forvaltningen ser mulige på kort sigt. Efter tabellen følger en uddybende beskrivelse af de skitserede løsningsforslag. Gennemgangen er struktureret efter de fire tematikker ovenfor. Herudover er der medtaget et yderligere forslag under et femte tema.

Tabel 1: Oversigt over løsningsforslag på kort sigt

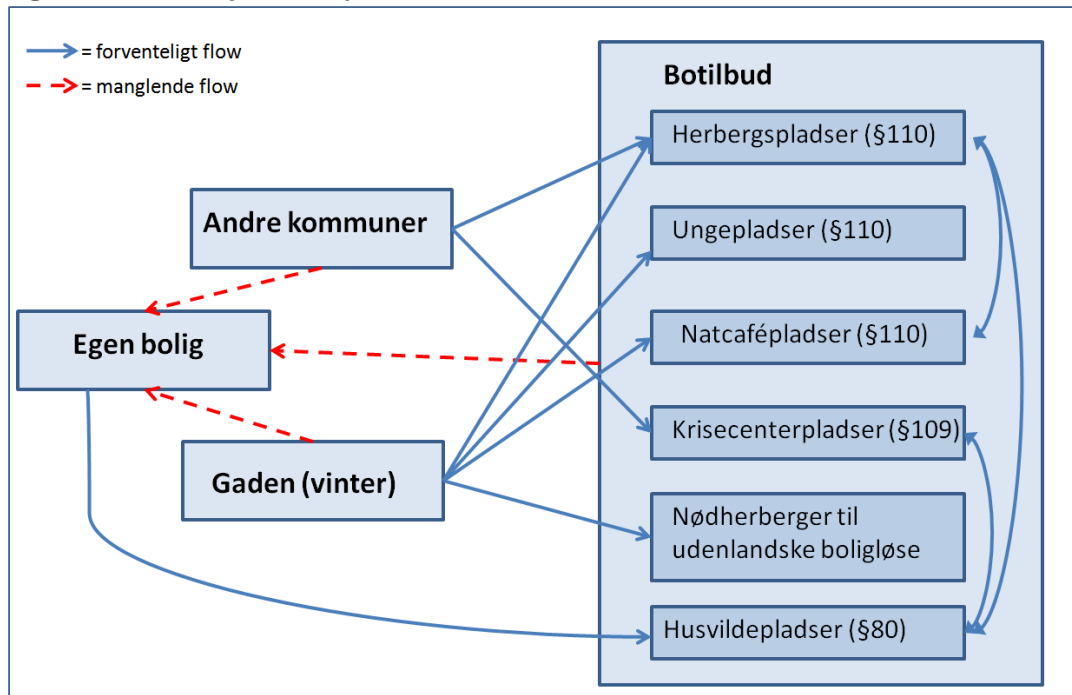
Tema / problem	Løsningsforslag (kort sigt)	Økonomi
Tema 1: Fuld belægning / manglende flow / ubalance på køb/salg budget	Kapacitetsudvidende tiltag	
	Etablere 45 nødboliger. Målgruppen for nødboligerne er boligindstillede borgere på kvindekrisehjem og herberger, som ikke længere har behov for den sociale støtte i tilbuddet, men blot venter på at få anvist en bolig.	Ingen omkostninger til anlæg. Omkostninger til drift af 45 ekstra nødboliger vurderes at være 2,1 mio. kr. årligt. Omkostningerne skal sættes i relation til de afledte besparelser, som forvaltningen forventes at kunne indhente pga. forbedret køb/salg-budget samt øgede refusionsindtægter.
Tema 2: Ungeindsats	Kapacitetsudvidende tiltag	
	Der etableres 6 herbergspladser til unge primo 2012 i regi af hjemløsestrategien	Ingen – er finansieret gennem hjemløsestrategien
	Administrative tiltag	
	Nedsat opholdsbetaling til unge (fra 93 kr. til 58 kr. pr. døgn)	Ca. 500 t. kr. årligt
Tema 3: Vinterindsats/ sæsonudsving	Opnormere Rådmandsgade 60 mhp. at øge opfølgning og flow	275 t. kr. årligt, men har ikke budgetkonsekvenser, da midlerne kan findes via en omprioritering indenfor eksisterende ramme.
	Kapacitetsudvidende tiltag	
Tema 4: Mangelfuld dokumentation og opfølgning på målgrupper	Etablere 16-32 ekstra natcafépladser i vintermånederne (4 måneder) + udvide åbningstiden.	De samlede omkostninger til en udvidelse på 32 vinterpladser samt udvidet åbningstid anslås til 700 t. kr. Heraf forventes satspuljen at kunne dække godt halvdelen og kommunen at skulle medfinansiere resten.
	Socialministeriets satspulje søges om midler til etablering og drift.	
	Opfordre private samarbejdspartnere til at søge satspulje til udenlandske hjemløse	Ingen
	Administrative tiltag	
	Stramme op på registrering i ”hotel-bog” på natcaféer	Ingen
	Hjemløseenhed indretter gadeplansindsats fleksibelt (skruer op på kolde dage)	Ingen
Tema 5: Øvrige opmærksomhedspunkter	Administrative tiltag	
	Pulje til dækning af indtægtstab vedr. opholdsbetaling	1,5 mio. kr. årligt

Tema 1: Fuld belægning/mangel på flow

Den aktuelle hjemløsestrategi hviler på princippet om Housing First. Flow til egen bolig forudsættes at ske både fra gaden og fra botilbudene. Flowet til egen bolig skal sikre en balance mellem borgere, der indskrives på botilbuddene og borgere, der udskrives af botilbuddene. Som beskrevet indledningsvist er dette flow imidlertid i ubalance i øjeblikket med deraf følgende ”prop”-dannelse med forøgede opholdstider og fuld belægning på områdets botilbud som konsekvens.

Figur 1 nedenfor illustrerer det aktuelle problem med utilstrækkeligt flow. De røde stiplede pile i figuren viser det flow, som ikke fungerer optimalt i dag

Figur 1: Flow i hjemløsesystemet

Meget tyder på, at det helt overvejende problem med tilsanding af tilbud og manglende flow kan henføres til stigende efterspørgsel på billige boliger til Socialforvaltningens målgrupper.

For eksempel er antallet af fagedudsættelser steget markant de seneste år, og herudover oplever København en stigning i antallet af udenbys borgere på forvaltningens botilbud. Kapacitetsudfordringerne på kvindekrisetilbud, herberg samt nødboliger synes med andre ord at skyldes en generel øget efterspørgsel.

Som følge af strukturel mangel på billige boliger i København, medfører den stigende efterspørgsel øgede ventetider på boliger, som forvaltningens målgrupper kan betale for. Der er i dag ca. 9 måneders

ventetid på en bolig til 3.000 kr./måned og 6 måneders ventetid på en bolig til 3.500 kr./måned.

På den baggrund synes den optimale løsning på flow-problematikken at være tilvejebringelsen af flere billige boliger. Det er imidlertid en løsning, der kræver lang tid, hvorfor den ikke er egnet til at håndtere de aktuelle udfordringer. Den næstbedste løsning er at udvide kapaciteten af pladser på botilbud og/eller antallet af nødboliger, så kapaciteten kan stå mål med det forventede pres. Alternativet til disse løsninger er, at der kommer et øget flow tilbage til hjemløshed, hvilket selvsagt ikke er ønskeligt.

Nedenfor foretages en vurdering af behovet for yderligere boliger/pladser og der gives mulige løsningsforslag for tilvejebringelsen heraf.

Vurdering af behov

Potentielt er der tre forskellige typer af brugere på herberg og krisecentre, der i dag kan være med til at skabe prop i systemet, fordi de reelt har brug for et andet tilbud eller afventer en bolig – jf. følgende brugergrupper:

- brugere, der er for ”lette” for tilbuddet og kan klare sig med en nødbolig eller egen bolig uden støtte
- brugere, der er for ”tunge” til tilbuddet, men som afventer et relevant længerevarende botilbud eller egen særbolig med længerevarende støtte.
- brugere, der er i målgruppen for tilbuddet, og er færdigudredt, men som afventer ledig bolig med tilknyttet bostøtte.

Løsningsmulighederne på flow-problematikken er forskellig for de tre typer af grupper. Mens løsningen på flow-problemet for de to sidste gruppers vedkommende i realiteten kun kan ske gennem tilvejebringelsen af flere boliger eller botilbud, (hvilket kræver langsigtede løsninger), kan der findes flere løsninger for den første gruppe – herunder en kapacitetsudvidelse af nødboliger samt forskellige administrative tiltag, der kan iværksættes på kort sigt.

De langsigtede løsningsmuligheder vil forvaltningen på baggrund af en nærmere analyse af kapacitetsbehovet præsentere for Socialudvalget i begyndelsen af 2012.

Mulighederne for på kort sigt at forbedre flow- og kapacitetsproblemet gennemgås nedenfor.

Mulige tiltag på kort sigt

Det kan ikke umiddelbart forventes, at de almene boligselskaber har mulighed for at afgive flere boliger i den billige klasse nu og her. Derfor er det relevant at se på andre muligheder for at tilvejebringe boliger og/eller foretage en kapacitetsudvidelse for de forskellige typer af botilbud.

Udvidelse af nødbolig-kapaciteten

En nærliggende løsning på kapacitetsproblemerne på kort sigt er at kanalisere husvilde-målgruppen, som i dag opholder sig på herberger og krisecentre, over i nødboliger. Det vil både muliggøre hjemtagelse af nogle af de dyre udenbys placerede borgere til egne kvindekriser- og herbergspladser samt sikre højere overensstemmelse mellem servicelovens formål og de indskrevne målgrupper på herberg og krisecentre. Endvidere vil det være økonomisk rentabelt af flere årsager. Dels vil det bidrage positivt til køb/salg-budgettet at kunne hjemtage borgere, dels er nødboliger langt billigere end herbergs- og kvindekriseplasser. Endelig sikrer man, at der kan hjemtages refusion på flere af de indskrevne på området.

Behovet for nødboliger

Forvaltningen vurderer, at der er et aktuelt behov for at etablere mindst 45 nødboliger udover den eksisterende kapacitet på 23 nødboliger.

Behovet skal ses i relation til, at herbergs- og kvindekrisområdet vurderer, at der pt. er ca. 60 borgere, som er boligindstillet og boligparate, og som ikke længere har en voldsrelateret problematik eller et socialt problem, men som fortsat opholder sig på et herberg eller et krisecenter. Disse borgere vurderes med andre ord at være i målgruppen for nødboliger. Hertil kommer ca. 10 borgere, som er indlogeret på hotel, men som også er i målgruppen for nødboliger.

Samlet set er der således ca. 70 borgere i målgruppen for nødboliger, som i dag optager pladser på dyrere tilbud i form af herberg, krisecentre og hotel, og som medvirker til propdannelsen i systemet. Propdannelsen betyder samtidig, at det er svært at hjemtage udenbys placerede borgere, hvilket belaster køb/salg-budgettet.

På samme tid vurderes en stor del af de nuværende beboere i forvaltningens 23 eksisterende nødboliger at være præget af tunge, sociale problemer, som bør følges af en social indsats. Årsagen hertil er, at de ikke har kunnet få plads på et herberg eller et krisecenter på grund af den fulde belægning, og derfor har fået tilbudt en nødbolig i stedet.

Situationen er med andre ord, at Socialforvaltningen har en gruppe borgere på herberg og kvindekrisetilbud, der ikke er i målgruppen for

disse tilbud, mens vi omvendt har en gruppe borgere i nødboliger, der i virkeligheden har brug for en herbergs- eller kvindekriseplads.

Behovet for nødboliger er dermed umiddelbart 50, idet det vil gøre det muligt at kanalisere de 70 boligparate i nødbolig/egen bolig samt de 20 borgere i nødboliger til et krisehjem/herberg.

For at undgå at etablere for mange pladser, anbefaler forvaltningen imidlertid, at man starter med at etablere 45 pladser i 2012 og herefter vurderer behovet for eventuelt yderligere behov.

Tabel 1 opsummerer forvaltningens vurdering af behovet for ekstra tilførsel af nødboliger i 2012.

Tabel 1: Sammenfatning af vurdering af behov for tilførsel af nødboliger i 2012

Beskrivelse	Pladser (2012)
Boligparate på krisecenter og herberger, som er i målgruppe for nødbolig	60
Boligparate, der pt. er indlogeret på hotel, som er i målgruppe for nødbolig	10
Borgere, som er i nødbolig nu, men som egentlig er i målgruppe for krisecenter / herberg.	-20
Antal borgere i målgruppe for nødbolig	50
Anbefalet tilførsel af nødboliger	45

Muligheder for kapacitetsudvidelse af nødboliger

Mulighederne for på kort sigt at tilvejebringe flere nødboliger er begrænsede, men forvaltningen vurderer, at der vil kunne tilvejebringes det nødvendige antal nødboliger, hvis man udnytter ledig kapacitet andre steder i forvaltningen fleksibelt og kreativt.

Nedenfor gennemgås kort, hvordan de 45 nødboliger forventes at kunne tilvejebringes.

Fleksibel udnyttelse §107-pladser på Kollegiet Gl. Køge Landevej (ca. 15. Pladser)

Kollegiet på Gl. Køge Landevej har i en længere periode haft ledige pladser på deres §107-tilbud. Der er aktuelt ca. 15 pladser ledige. Det vil derfor være en mulighed at benytte disse pladser til på kort sigt at afhjælpe noget af den aktuelle og akutte propdannelses på kvindekrise- og herbergstilbuddene. Pladserne egner sig dog kun til enlige, ikke til familier.

Det er vigtigt at påpege, at dette kun kan fungere som en midlertidig løsning på kort sigt. På længere sigt er det vigtigt at tænke en

fremtidssikret løsning for Kollegiet, idet værelserne (på 8 m²) ikke lever op til dagens standard for botilbud til målgruppen.

Forvaltningen har derfor i sit arbejde med den fremadrettede strategi for hjemløseområdet fokus på, hvordan der kan etableres en tidssvarende og langtidssikret løsning for Kollegiet.

*Udnyttelse ledige pladser på Hotellet på Oehlenschlägergade.
(7 Pladser)*

Hotellet i Oehlenschlägergade har pt. 7 ledige værelser. Værelserne er små, men vurderes at kunne anvendes til såvel enlige som familier.

*Anvendelse af botilbudspladser/lejemål under opsigelse/afvikling
(resterende pladser)*

Socialforvaltningen har løbende en række botilbud/lejemål, der er ved at blive forladt, afventer endelig opsigelse eller lignende. Der er ikke foretaget en præcis opgørelse over det aktuelle antal pladser under opsigelse/afvikling, der vil være egnet til nødboliger, men det vurderes, at det er muligt at finde det resterende behov på 23 nødboliger i denne boligmasse.

Økonomi

Driftsomkostningerne til nødboligerne er væsentlig lavere end både herbergs-, kvindekrisepladser samt hotelophold. I gennemsnit forventes en nødboligplads at kunne driftes for 50 t. kr. pr. år.

Til sammenligning koster en plads på et herberg i gennemsnit 140 t. kr. på egne herberg og 255 t. kr. på udenbys herberg. For kvindekrisepladser er prisen i gennemsnit 105 t. kr. på egne pladser og 310 t. kr. på udenbys pladser. Endelig er den gennemsnitlige pris for et hotelophold 255 t. kr. årligt – jf. tabel 2.

Tabel 2. Gennemsnitlig pris for pladser i herberg, krisecentre, hoteller og nødboliger (årligt, 1.000 kr.)

	Herberg	Krisecentre	Hoteller	Nødboliger
Egne	140	105	255	50
Udenbys	255	310	255	-

Tema 2: Stigning i unge hjemløse

Både på krisecentre og herberger opleves der en stigning i antallet af unge boligløse. Mange af de unge har psykiatiske problemer, og vurderes at have behov for støtte i egen bolig. De er hverken i målgruppen for krisecentre eller herberger, men da der ikke er nogen oplagte tilbud til dem, er det bl.a. dér, de opholder sig og skaber prop i systemet. Herudover opholder mange unge sig hos venner og bekendte i mangel af økonomi til at betale for en bolig eller et botilbud.

Man kan tale om en kæde, hvor lav betalingsevne og mangel på billige boliger eller adækvate botilbud fører til flere unge i en udsat position samt manglende flow til egen bolig fra de midlertidige botilbud.

De unges lave betalingsevne er ikke kun et problem i forhold til boliger, men også i forhold til opholdsbetaling på herbergerne. Når herbergerne tager unge ind, der ikke kan betale opholdsbetalingen, skaber det udfordringer for budgettet, der *kan* lede til nedgang i serviceniveauet.

Et konkret eksempel på dette er på Rådmandsgade 60 (RG 60), hvor personalet ikke har mulighed for at følge en beboer ud af huset til f.eks. misbrugsbehandling, psykiatrisk behandling eller lignende, da de af sikkerhedsmæssige årsager altid skal være to på tilbuddet. Det har betydning for den indsats, som tilbydes til de unge og for det motivationsarbejde, som kan udføres. RG60 har været i tæt dialog med forvaltningen om deres anvendelse af budgetmidler i forhold til en prioritering af ressourcerne, men der er ikke fundet anledning til omprioriteringer.

Mulige tiltag på kort sigt

Opholdsbetaling

For at imødegå udfordringer forbundet med den lave ungeydelse til unge under 25 år som udgør 6.351 kr. før skat, foreslås det at sænke opholdsbetalingen for unge under 25. I Frederiksberg Kommune har man indført en model, hvor unge under 25 uden arbejde betaler 58 kr. per overnatning på et kvindekrisetilbud eller et herberg modsat 93 kr., som er normaltaksten.

Samlet set vil en nedsat takst på opholdsbetaling for unge under 25 år uden arbejde betyde en mindre indtægt på opholdsbetaling på ca. 0,5 mio.kr årligt for området som helhed.

Opnormering af RG60

Det foreslås at tilføre ekstra midler til Rådmandsgade 60 med henblik på en opjustering af personalenormeringen med et 1,5 årsværk.

Baggrunden herfor er, at Rådmandsgade 60 mærker en klar stigning i henvendelser, samtidig med at målgruppen bliver mere ressourcekrævende. Målgruppen er i løbet af 2011 blevet stadig tungere, samt kendetegnet ved beboere, der har et større misbrug, psykiske lidelser, udadreagerende og kriminel adfærd. Samtidig rummer RG60 også en gruppe unge sårbare uden nævneværdigt misbrug. RG60 oplever i stigende grad konflikter beboerne i mellem, der kræver en stor og tidskrævende personalemæssig indsats at håndtere.

Opnormeringen vil give personalet større mulighed for at nå de daglige beboerrettede aktiviteter som kontaktpersonsopgaver, følge de unge ud af huset til f.eks. misbrugsbehandling, arbejde med opholdsplaner, aktiviteter ud af huset, botræning m.v. Dermed forventes det at kunne øge flowet. Opjusteringen vil koste 545 t. kr. årligt, hvilket kræver en øget finansiering på 275 t. kr./år, da der er statsrefusion på drift af herbergstilbud. Forvaltningen har mulighed for at omprioritere midler indenfor eksisterende budget på herbergsområdet til denne indsats, således at tiltaget er budgetneutralt.

Etablering af 6 herbergspladser til unge

I regi af hjemløsestrategien etableres 6 permanente herbergspladser til unge, der står klar primo 2012. Pladserne forventes at kunne bidrage til at løse op for nogle af kapacitetsproblemerne for unge hjemløse. Samtidig er der tale om et tilbud, der er beliggende på selvstændig adresse på Amager, hvor der ikke er andre tilbud, hvorfor pladserne er skærmet fra det øvrige herbergsmiljø. Finansiering af pladserne er sikret gennem hjemløsestrategien samt budgetaftalen for 2010 og kræver derfor ikke en budgettilførsel.

Tema 3: Vinteren står for døren

Udviklingen de sidste 2 år har vist et øget pres på natcaféerne i vintermånederne, som til dels skyldes det kolde vejr. Dog peger udviklingen på området i år på, at der hele året har været et øget pres på natcaféerne, hvilket kan lede til en hypotese om, at presset på natcaféerne denne vinter vil blive endnu større.

Der har de senere år været en tæt opfølgning af den kommunale indsats for gadehjemløse i vintermånederne med det formål at sikre, at ingen i målgruppen bliver afvist og derfor er henvist til at overnatte på gaden.

Nedenfor beskrives de forberedelser, som forvaltningen har gjort i forhold til indsatsen den kommende vinter for de hjemløse, der falder inden for den brugergruppe, der er omfattet af Serviceloven.

Udenlandske hjemløse

I henhold til gældende lovgivning på området må natcaféerne ikke være et tilbud til udenlandske borgere uden lovligt ophold i landet eller som ikke har et socialt problem. Sidste vinter gav det private herberg 'En varm seng' overnatningsmulighed til ca. 110 brugere hver nat, heraf var størstedelen udenlandske hjemløse. Derudover blev behovet for sengepladser til gruppen af udenlandske hjemløse dækket ind på Nattely, Stengade Natcafé samt fra mandag-fredag på Den Kolde Næse.

Forvaltningen har foretaget en rundringning med henblik på at få overblik over, hvor mange private initiativer for udenlandske hjemløse, der åbner i denne vinter. Tabel 3 opsummerer resultaterne af rundringningen:

Tabel 3: Bekræftede private initiativer for udenlandske hjemløse for vinteren 2011/2012

Sted	Antal pladser	Vinterperiode
Den Kolde Næse, Amager	20	1/11-31/3
Stengade Natcafé	20-40	Pt. under ombygning, men har midlertidigt til huse i Bavnehøj Kirke. Åbner i stengade igen 15/12.
Nattely, Bavnehøj Kirke	30	2/1-31/3
I alt	70-90	

Foruden disse bekræftede tiltag, er der en gruppe tidligere medarbejdere/frivillige fra En Varm Seng, der arbejder på at åbne 70 pladser på Nørrebro Vænge i perioden 5. december til maj måned. Hvorvidt tilbuddet starter op, afhænger af om det gives bevilling fra satspuljen.

Forvaltningen vil i relation til udenlandske hjemløse stramme op på, at brugerne af de kommunale natcaféer registreres på cpr-nr. i det, der i daglig tale kaldes Hotelbogen. Både for at kunne følge udviklingen i behov og brugergrupper, men også for at undgå, at pladserne belægges af andre end målgruppen. Det er klart, at der her kan tages forbehold således, at registrering ikke bliver en hindring for at kunne anvende natcaféen.

Kapacitet og åbningstider

Kapaciteten på de selvejende/kommunale natcaféer ser ud som følger:

- Hillerødgade natcafé 30 pladser
- Mændenes Hjem natcafé 40 pladser
- Sundholm natcafé 30 pladser

Sidste år blev det besluttet at ændre åbningstiderne på Hillerødgade og Sundholm i vinterperioden for at undgå, at brugerne måtte opholde sig på gaden i de meget sene eller tidlige aften- og morgentimer. Det havde en meget positiv effekt på bruger- og medarbejdertilfredsheden.

Belægning

Sidste år blev der foretaget en optælling af antallet af brugere i natcaféerne i perioden november til maj måned. I nogle tilfælde viste optællingerne en overbelægning på 50 %. Den høje belægning har som beskrevet ovenfor også været gældende i sommerperioden 2011,

hvorfor der blev afsat midler til en særlig indsats på Sundholm natcafé med fokus på afdækning af brugerne og flow. Indsatsen har i gennemsnit kunnet skabe flow på 9 dage. M.a.o. har brugerne fra deres sag blev oprettet fået tilbud om ophold på et botilbud indenfor 9 dage, som de har accepteret. På trods af det tilvejebragte flow på natcaféerne forudses det at behovet for overnatningsmuligheder for gadehjæmle vil stige i vinterperioden.

Mulige tiltag på kort sigt

For at imødekomme de udfordringer som tegner sig for den forestående vinter foreslår forvaltningen følgende initiativer:

- 1) Udvidelse af åbningstiderne på de kommunale/selvejende natcaféer på Sundholm og i Hillerødgade i lighed med sidste vinter.
- 2) Etablering af 16, evt. 32 ekstra pladser på Sundholm i sammenhæng med natcaféen, ved at anvende lokaler på Sundholmsområdet, der p.t. står tomme.

Udover ovenstående tiltag iværksætter Hjemløseenheden et særligt vinterberedskab i gadeplansindsatsen, der er tilrettelagt så fleksibelt, at der kan skaleres op på indsatsen, når/hvis vinteren bliver hård og uden at der forlods bindes mange ressourcer i beredskabet.

Økonomi

I Tabel 4 nedenfor er anslået den økonomi, der skal til for at gennemføre en forstærket indsats for gadehjæmle denne vinter. Beregningerne er baseret på 4 måneders kapacitetsudvidelse.

Tabel 4: Finansieringsbehov i 2012 for en forstærket vinterindsats overfor gadehjæmle (1.000 kr.).

Tiltag	Økonomi (1.000 kr.)
Forlængelse af åbningstider	330
Indretning og bemanning af 16 nødherbergspladser på Sundholm	185
Indretning og bemanning af 16 yderligere nødherbergspladser på Sundholm	185
Fleksibelt vinterberedskab i hjemløseenheden	Ingen
I alt (eksklusiv statsrefusion)	700

Forvaltningen vurderer, at det vil være muligt at ansøge satspuljen om en bevilling til etablering af 16-32 ekstra pladser. Den særlige indsats til udvidet åbningstid vurderes imidlertid ikke at falde inden for rammerne af den afsatte satspulje til nødovernatning i denne vinter. Denne del af indsatsen forventes derfor at skulle tilvejebringes indenfor eksisterende rammer.

Tema 4: Mangelfuld dokumentation og opfølgning på målgrupper

Revisionen har i en stikprøvekontrol af 148 sager på kvindekriser- og herbergsområdet fundet anledning til give forvaltningen anmærkninger i forhold til, at revisionen mener der mangler dokumentation for opholdsgrundlaget i mange af sagerne. Forvaltningen er i fuld gang med at gennemgå sagerne for at svare revisionen – herunder kortlægge, om anmærkningerne bunder i manglende dokumentation eller i reelle problemstillinger.

Revisionen har særligt fokus på, om de indskrevne borgere på kvindekriser- og herbergstilbuddene er omfattet af målgruppen for de pågældende tilbud, og dermed opfylder kravene for, at kommunen kan hjemtage 50 % statsrefusion på driften.

Med henblik på fremadrettet at styrke dokumentation og opfølgning på målgrupperne i forvaltningens kvindekriser- og herbergstilbud, skitseres nedenfor en række administrative tiltag, der kan være med til at sikre færre fejl i sagerne. Flere af tiltagene vil endvidere kunne understøtte et større flow på botilbudene samt kvalificere forvaltningens behovsanalyse for vurdering af kapaciteten på området.

Nogle af de skitserede tiltag er allerede iværksat, mens andre er forslag til fremadrettet indsats.

Forbedret ledelsestilsyn på målgrupper (er iværksat)

Forvaltningen iværksatte i efteråret 2010 et kvalitetsudviklingsprojekt med henblik på at sikre bedre dokumentation af, at borgere på kvindekriser- og herbergstilbud tilhører målgruppen i henhold til serviceloven.

Siden september 2010 er der i forbindelse med indskrivning således stillet øgede krav til dokumentation af, at opholdsgrundlaget harmonerer med serviceloven. Herudover er der siden juni 2011 stillet krav om løbende kvalitetssikring af ydelserne til indskrevne borgere på området. Kvalitetssikringen består i, at tilbuddene hver 3. måned skal vurdere, om indskrevne borgere fortsat er i målgruppen for tilbuddets servicelovsparagraf.

Det løbende ledelsestilsyn på målgruppeopfølgning forventes dels at bidrage til større overensstemmelse mellem indskrevne borgere og kravene i serviceloven, dels at bidrage til større flow, idet man hurtigere bliver opmærksom på, hvis en borger ikke længere er i målgruppen for tilbuddet.

Styrket myndighedsarbejde

Udover målgruppeoverensstemmelse med serviceloven har revisionen også fokus på de langvarige ophold på forvaltningens kvindekriser- og herbergstilbud.

Samtidig viser foreløbig dokumentation foretaget af Rambøll i forbindelse med Hjemløsestrategien, at 43 % af de borgere, der udskrives fra herberg hverken har eller er i gang med at få udarbejdet en §141-social handleplan.

Forvaltningen foreslår på den baggrund, at der i 2012 afsættes midler til en styrkelse af myndighedsarbejdet på området. Styrkelsen skal have følgende formål:

- Opprioritering af udarbejdelse af sociale handleplaner for alle udenbys placerede borgere. Denne indsats forventes at kunne bidrage til hjemtagelse af flere udenbys borgere, og dermed forbedre balancen på køb/salg budgettet.
- Opprioritering af udarbejdelse af sociale handleplaner for borgere i egne tilbud. Udover at bidrage til at sikre, at alle borgere er i målgruppen for tilbuddene, vil det kunne bidrage til en kvalificering af forvaltningens analyse af kapacitetsbehovet på længere sigt.
- Sikre et mere entydigt myndighedsansvar på området. I dag er myndighedsansvaret på kvindekriseplasser opdelt, således at Modtagelsen i Socialcenter København har ansvaret de første 3 måneder af et ophold, mens Hjemløseenheden overtager ansvaret, hvis opholdet varer mere end 3 måneder. Dette vurderes at være u hensigtsmæssigt i forhold til at sikre udarbejdelse af sociale handleplaner og opfølgning på borgerne. Derfor foreslås myndighedsansvaret entydigt placeret i Hjemløseenheden.

Styrkelsen af myndighedsindsatsen vurderes at kræve en tilførsel på 3 årsværk i 2012, svarende til et finansieringsbehov på 1,3 mio. kr. På baggrund af erfaringerne med indsatsen, bør det overvejes, om der skal afsættes midler i budgetforhandlingerne til en varig styrkelse af myndighedsarbejdet.

Tema 5: Øvrige opmærksomhedspunkter

Udover de ovenfor gennemgåede fire tematikker, er der et yderligere tiltag, som forvaltningen anbefaler implementeret i relation til kvindekriser- og herbergsområdet.

Pulje til dækning af indtægtstab vedr. opholdsbetaling

For beboere, som ikke selv kan betale opholdsbetaling på herberg og kvindekrisecentre var praksis tidligere, at Socialcenter København udbetalte enkeltudgifter efter aktivlovens § 81 med henblik på at dække beboerens egenbetaling. Som følge af revisionens påpegning af ukorrekt anvendelse af § 81, ophørte denne praksis pr. 1. januar 2011.

Tilbuddenes estimerede tab af indtægter som følge af denne ændrede praksis er ca. 3,0 mio. kr. på årsbasis, hvilket giver risiko for serviceforringelser.

På den baggrund foreslås, at der findes finansiering til en centralt administreret pulje, som kompenserer krisecentrene og herbergerne for tab af indtægter ved borgere, der ikke betaler opholdsbetaling. Det anslås, at puljen skal være på 1,5 mio. kr., da der kan hjemtages refusion på 50 procent.